

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

МІЖВІДОМЧИЙ
ТЕМАТИЧНИЙ
НАУКОВИЙ
ЗБІРНИК

92

ХАРКІВ
2009

УДК 619

ISSN 0321-0502

92-й випуск міжвідомчого тематичного наукового збірника «Ветеринарна медицина» приурочено до Міжнародної науково-практичної конференції «*Моніторинг, прогнозування та профілактика інфекційних хвороб тварин із використанням сучасних методів епізоотології, молекулярної біології та біотехнології*».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: Стегній Б. Т., д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна)

Заступник головного редактора: Малинін О. О., д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна)

Відповідальний секретар: Унковська О. М., канд. с.-г. наук (Україна)

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Абрамов А. В., канд. вет. наук (Україна), **Бабкін А. Ф.**, д-р вет. наук, проф. (Україна), **Балим Ю. П.**, канд. вет. наук (Україна), **Белік Є. В.**, д-р вет. наук (Росія), **Білокінь В. С.**, д-р вет. наук, проф. (Україна), **Бобош С.**, д-р вет. наук, проф. (Сербія), **Бреславець В. О.**, д-р с.-г. наук, проф. (Україна), **Бузун А. І.**, канд. вет. наук, доц. (Україна), **Бусол В. О.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Вербицький П. І.**, канд. вет. наук (Україна), **Віяшка Т.**, д-р вет. наук, проф. (Польща), **Власенко В. М.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Влізлю В. В.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Вовк С. І.**, канд. вет. наук (Україна), **Волянський Ю. Л.**, д-р мед. наук, проф. (Україна), **Герасименко В. Г.**, д-р біол. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Герілович А. П.**, канд. вет. наук, ст. наук. співроб. (Україна), **Головко А. М.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Головко В. О.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Горбатенко С. К.**, канд. вет. наук, доц. (Україна), **Гулюкін М. І.**, д-р вет. наук, проф., акад. РАСГН (Росія), **Гусєв А. О.**, д-р вет. наук, проф., член-кор. РАСГН, акад. РАПН (Беларусь), **Долещкий С. П.**, канд. вет. наук, доц. (Україна), **Дригін В. В.**, д-р біол. наук, проф. (Росія), **Завгородній А. І.**, д-р вет. наук, проф., член-кор. УААН (Україна), **Завірюха А. І.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Заксе К.**, д-р вет. наук (Німеччина), **Іванов А. В.**, д-р біол. наук, проф. (Росія), **Коваленко Л. В.**, канд. біол. наук, ст. наук. співроб. (Україна), **Колбасов Д. В.**, д-р вет. наук (Росія), **Коровін І. В.**, пров. наук. співроб. (Україна), **Кошомбас І. Я.**, д-р вет. наук, проф., член-кор. УААН (Україна), **Красніков Г. А.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Куцан О. Т.**, д-р вет. наук, член-кор. УААН (Україна), **Левченко В. І.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Мазуркевич А. Й.**, д-р вет. наук, проф., член-кор. УААН (Україна), **Мандигра М. С.**, д-р вет. наук, проф., член-кор. УААН (Україна), **Мельничук Д. О.**, д-р біол. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Меттенляйтер Т. С.**, д-р вет. наук, проф. (Німеччина), **Нейбауер Г.**, д-р вет. наук, проф. (Німеччина), **Немільтовські М.**, д-р вет. наук, проф. (Польща), **Ображей А. Ф.**, канд. вет. наук, член-кор. УААН (Україна), **Приходько Т. М.**, канд. істор. наук, пров. наук. співроб. (Україна), **Приходько Ю. О.**, д-р вет. наук, проф. (Україна), **Романенко В. П.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Рубленко М. В.**, д-р вет. наук, проф., член-кор. УААН (Україна), **Самуйленко А. Я.**, д-р вет. наук, проф., акад. РАСГН (Росія), **Стегній М. Ю.**, канд. біол. наук, доц. (Україна), **Степенко В. І.**, канд. вет. наук, ст. наук. співроб. (Україна), **Ушкалов В. О.**, д-р вет. наук (Україна), **Хмельницький Г. О.**, д-р вет. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Цвіліховський М. І.**, д-р біол. наук, проф., акад. УААН (Україна), **Чечьоткіна Н. П.**, д-р вет. наук (Україна), **Шабунін С. В.**, д-р біол. наук, проф. (Росія)

Затверджено до друку Вченою радою Національного наукового центру «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» (протокол № 6 від 17 серпня 2009 р.)

Адреса редакційної колегії:

ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини»

61023, м. Харків, вул. Пушкінська, 83,
тел. +38 (057) 719-44-61; 707-20-53; 704-10-90

E-mail: admin@vet.kharkov.ua, inform@vet.kharkov.ua

ТОВ «НДП «Ветеринарна медицина»

61103, м. Харків, вул. Тобольська, 42
тел./факс +38 (057) 704-12-87; 707-20-05

UKRAINIAN ACADEMY OF AGRARIAN SCIENCES

VETERINARY MEDICINE

INTER-DEPARTMENTAL
SUBJECT SCIENTIFIC
COLLECTION

92

KHARKIV
2009

The 92nd issue of the interdepartmental subject scientific digest «Veterinary Medicine» is dedicated to the international scientific-and-practical Conference. «*Monitoring, forecast and prevention of animal infectious diseases using up-to-date methods of epizootology, molecular biology and biotechnology*».

EDITORIAL BOARD:

Editor-in-Chief: Stegnyy B. T., Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine)
 Vice Editor-in-Chief: Malynin O. O., Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine)
 Responsible Secretary: Unkovska O. M., Cand. Sci. (Agr.) (Ukraine)

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Abramov A. V., Cand. Sci. (Vet. Med.) (Ukraine), **Babkin A. F.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof. (Ukraine), **Balym Yu. P.**, Cand. Sci. (Vet. Med.) (Ukraine), **Belik Ye. V.**, Dr. Sci. (Vet. Med.) (Russia), **Bilokin V. S.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof. (Ukraine), **Bobos S.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof. (Serbia), **Breslavets V. O.**, Dr. Sci. (Agr.), Prof. (Ukraine), **Busol V. O.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Buzun A. I.**, Cand. Sci. (Vet. Med.), Assoc. Prof. (Ukraine), **Chechetkina N. P.**, Dr. Sci. (Vet. Med.) (Ukraine), **Doletsky S. P.**, Cand. Sci. (Vet. Med.), Assoc. Prof. (Ukraine), **Drygin V. V.**, Dr. Sci. (Biol.), Prof. (Russia), **Gerasymenko V. G.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Gerilovych A. P.**, Cand. Sci. (Vet. Med.), Senior Researcher (Ukraine), **Golovko A. M.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Golovko V. O.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Gorbatenko S. K.**, Cand. Sci. (Vet. Med.), Assoc. Prof. (Ukraine), **Gulyukin M. I.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of RAAS (Russia), **Gusev A. O.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Cor.-member of RAAS, Academician of RANS (Belarus), **Ivanov A. V.**, Dr. Sci. (Biol.), Prof. (Russia), **Khmelnitsky G. O.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Kolbasov D. V.**, Dr. Sci. (Vet. Med.) (Russia), **Korovin I. V.**, Leading Researcher (Ukraine), **Kotsyumbas I. Ya.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Cor.-member of UAAS (Ukraine), **Kovalenko L. V.**, Cand. Sci. (Biol.) Senior Researcher (Ukraine), **Krasnikov G. A.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Kutsan O. T.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Cor.-member of UAAS (Ukraine), **Levchenko V. I.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Mazurkevych A. Yo.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Cor.-member of UAAS (Ukraine), **Mandygra M. S.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Cor.-member of UAAS (Ukraine), **Melnychuk D. O.**, Dr. Sci. (Biol.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Mettenleiter Th. C.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof. (Germany), **Neubauer H.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof. (Germany), **Niemialtowski M.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof. (Poland), **Obrazhey A. F.**, Cand. Sci. (Vet. Med.), Cor.-member of UAAS (Ukraine), **Prykhodko T. M.**, Cand. Sci. (History), Leading Researcher (Ukraine), **Prykhodko Yu. O.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof. (Ukraine), **Romanenko V. P.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Rublenko M. V.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Cor.-member of UAAS (Ukraine), **Sachse K.**, Dr. Sci. (Vet. Med.) (Germany), **Samuylenko A. Ya.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of RAAS (Russia), **Shabunin S. V.**, Dr. Sci. (Biol.), Prof. (Russia), **Stegnyy M. Yu.**, Cand. Sci. (Biol.), Assoc. Prof. (Ukraine), **Stetsenko V. I.**, Cand. Sci. (Vet. Med.), Senior Researcher (Ukraine), **Tsvilikovskiy M. I.**, Dr. Sci. (Biol.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Ushkalov V. O.**, Dr. Sci. (Vet. Med.) (Ukraine), **Verbutskiy P. I.**, Cand. Sci. (Vet. Med.) (Ukraine), **Vlasenko V. M.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Vlizio V. V.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine), **Volyanskiy Yu. L.**, Dr. Sci. (Med.), Prof. (Ukraine), **Vovk S. I.**, Cand. Sci. (Vet. Med.) (Ukraine), **Wijaszka T.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof. (Poland), **Zavgorodniy A. I.**, Sci. (Vet. Med.), Prof., Cor.-member of UAAS (Ukraine), **Zaviryukha A. I.**, Dr. Sci. (Vet. Med.), Prof., Academician of UAAS (Ukraine).

Publication authorized by the Scientific Council of the NSC 'IECVM' (protocol № 6 of 17.08.2009)

Editorial Board Address

83 Pushkinskaya St., Kharkiv, 61023,
 NSC «Institute of Experimental and Clinical Veterinary Medicine»
 tel. +38 (057) 719-44-61; 707-20-53, 704-10-90
 E-mail: admin@vet.kharkov.ua, inform@vet.kharkov.ua

Research Enterprise «Veterinary Medicine» LTD
 61103, Kharkiv, Tobol'skaya St., 42
 tel./fax +38 (057) 704-12-87; 707-20-05